

STUDIA PODYPLOMOWE WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA I WSPARCIA RODZINY

Efekty uczenia się i treści programowe

Moduł: Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej, pojęcia cele, zadania, zasady
- Zna kontekst historyczny pedagogiki specjalnej i współczesne tendencje oraz systemy kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Zna skalę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie
- Zna zakresy pedagogiki specjalnej oraz przyczyny, rodzaje niepełnosprawności
- Zna funkcjonalne następstwa niesprawności dla rozwoju dziecka
- Zna regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Zna regulacje prawne dotyczące organizacji i prowadzenia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny
- Zna sytuacje rodziny małego dziecka zagrożonego niepełnosprawnością, z niepełnosprawnością

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zasoby środowiska
- Potrafi dokonać krytycznej analizy systemów wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Potrafi rozpoznać i zinterpretować potrzeby i zasoby rodziny dziecka zagrożonego niepełnosprawnością i z niepełnosprawnością

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do organizowania i udzielania wsparcia dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnością, ich rodzin oraz środowiska pozarodzinnego
- Jest gotów do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i rodziną
- Jest gotów do ciągłego dokształcania zawodowego
- Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy z dzieckiem i rodziną dziecka zagrożonego niepełnosprawnością i z niepełnosprawnością

Treści programowe:

- Cele, obszary pedagogiki specjalnej, specjalności, interdyscyplinarny wymiar pedagogiki specjalnej oraz aspekty historyczne.
- Założenia biopsychospołecznej koncepcji niepełnosprawności, rodzaje i przyczyny niepełnosprawności.
- Zmiany w podejściu do osób z niepełnosprawnością, zmiany w definiowaniu pedagogiki specjalnej.
- Prawa podstawowe określone w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka (ang.: UNCRC) oraz Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (ang.: UNCRPD),
- Pedagogika specjalna w kontekście zmian(kształcenie specjalne- kształcenie integracyjne edukacja włączająca).
- System edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.
- Regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Rodzina i środowisko pozarodzinne dziecka z niepełnosprawnością

- Dziecko, uczeń, dorosły z niepełnosprawnością w społeczeństwie- integracja i włączenie społeczne.

Moduł: Dydaktyka specjalna

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie dydaktykę jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikacje dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe, dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym
- Zna i rozumie koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego
- Zna i rozumie organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej
- Potrafi indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą
- Potrafi pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną
- Jest gotów do wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej
- Jest gotów do samodoskonalenia

Treści programowe:

- Dydaktyka specjalna jako nauka teoretyczna i empiryczna, klasyfikacja dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe.
- Organizacja procesu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Proces edukacyjno-terapeutyczny w aspekcie edukacji i terapii małych dzieci o zaburzonym rozwoju.
- Zasady i metody edukacji dziecka o zaburzonym rozwoju.
- Zasady oceny i ewaluacji efektywności podejmowanych działań edukacyjno-terapeutycznych.

Moduł: Diagnostyka w pedagogice specjalnej

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna teoretyczne podstawy diagnozowania w pedagogice specjalnej
- Określa cele, założenia, obszary i cechy diagnozy
- Rozróżnia procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe
- Określa przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju
- Zna modele diagnozowania w pedagogice
- Zna zasady i normy etyczne związane z diagnozowaniem
- w pedagogice specjalnej

Umiejętności – Absolwent:

- Analizuje dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania
- Interpretuje wyniki diagnozy pedagogicznej
- Konstruuje proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej
- Planuje ewaluację procesu edukacyjno-terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Wykazuje gotowość przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego
- Jest gotów do podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności;
- Jest gotów do dzielenia się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym

Treści programowe:

- Podstawy diagnostyki w pedagogice specjalnej.
- Cele, założenia i obszary diagnozy.
- Cechy diagnozy w pedagogice specjalnej.
- Diagnoza rozwojowa i funkcjonalna, ICF.
- Diagnoza nozologiczna wg klasyfikacji ICD, DSM.
- Procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe.
- Orzecznictwo psychopedagogiczne a orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.
- Modele diagnozowania w pedagogice.
- Diagnoza w planowaniu procesu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.
- Uwarunkowania działań diagnostycznych.
- Metody, techniki i narzędzia diagnozy pedagogicznej.
- Planowanie i konstrukcja narzędzi diagnozy w pedagogice specjalnej.
- Postępowanie etyczne w procesie diagnozowanie pedagogicznego.

Moduł: Praktyka zawodowa w placówkach edukacyjnych z dziećmi ze SPE

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna specyfikę funkcjonowania przedszkola realizującego WWR, w którym jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji z uwzględnieniem systemu wsparcia w ramach WWR
- Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i innej placówce systemu oświaty i poza nimi

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi obserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w przedszkolu
- Potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Posiada kompetencje do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Moduł: Model wczesnego wspomaganie rozwoju - zasady i organizacja

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Definiuje podstawowe pojęcia wczesna interwencja, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, interwencja kryzysowa.
- Zna i rozumie zasady organizacji opieki i wychowania małego dziecka w Polsce.
- Zna rozwiązania organizacyjne, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej stosowane na świecie.
- Zna założenia biopsychospołecznej koncepcji niepełnosprawności
- Zna możliwości i sposoby zastosowania biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną przez specjalistów na etapie diagnozy, planowania oraz realizowania pracy terapeutycznej.
- Zna założenia nowego modelu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w Polsce.

- Zna standardy organizacji systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wspierania rodziny (WWR).
- Zna zakres kompetencji specjalisty WWR i poszczególnych członków zespołu WWR.
- Zna modele współpracy zespołu WWR i stosuje je w pracy z dzieckiem i rodziną, wie, jak należy organizować pracę zespołów WWR, zna formy i sposoby działań na rzecz podnoszenia jakości pracy zespołów WWR, w tym zadania interwizji i superrewizji, zna metody i narzędzia oceny jakości organizacji pracy zespołu WWR.
- Zna założenia treningu interpersonalnego: wie na czym polegają rozmowy, negocjacje oraz poziomy konfliktu, jak kontrolować swoje emocje i odczytywać je u innych osób, jak zaplanować i przeprowadzić negocjacje, zna i rozumie zagadnienie psychoedukacji oraz wsparcia psychospołecznego rodziny oraz środowiska pozarodzinnego dziecka z zaburzeniami rozwojowymi, zagrożonego niepełnosprawnością i ze stwierdzoną niepełnosprawnością, zna i rozumie zasady przeprowadzania treningów umiejętności interpersonalnych w pracy z rodziną oraz w zespole WWR.
- Zna swoje zasoby (możliwości i ograniczenia) w zakresie prowadzenia wsparcia dziecku i rodzinie, poczynając od jego planowania, zarządzania ryzykiem po fazę realizacji i wdrożenia danego rozwiązania w organizacji WWR.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi opisać organizację, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej, założenia nowego modelu organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w działaniach międzysektorowych.
- Potrafi dokonać analizy organizacji opieki i wychowania małego dziecka i systemu wsparcia rodziny w Polsce.
- Potrafi zastosować założenia biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną oraz środowiskiem pozarodzinnym.
- Rozumie oraz potrafi wyjaśnić znaczenie transdyscyplinarnego, kompleksowego podejścia w procesie wspomaganie rozwoju małego dziecka oraz umie wskazać zależności między obszarami działań.
- Potrafi organizować pracę w zespołach WWR, przy uwzględnianiu poszczególnych modeli współpracy, potrafi ocenić jakość organizacji pracy zespołu WWR, potrafi dostosowywać modele współpracy zespołu WWR do potencjału rozwojowego, potrzeb i zasobów dziecka i rodziny oraz środowiska pozarodzinnego.
- Potrafi pracować w zespole WWR: obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania i postawy członków zespołu, rodziny wobec siebie oraz dziecka z niepełnosprawnością, rozumie samego siebie oraz rozmówców przez poszerzenie wiedzy i świadomości na temat umiejętności miękkich niezbędnych w komunikacji, wyjaśnia i przekazuje w sposób zrozumiały informacje dotyczące profilu funkcjonalnego dziecka, oceny funkcjonalnej, ekomapy, założeń indywidualnego planu wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny (IPWWR), potrafi świadomie wykorzystać wiedzę w zakresie wsparcia informacyjnego, emocjonalno-społecznego, określenia w porozumieniu z rodziną i zespołem celów i strategii WWR, negocjacji, rozwiązywania problemów, zachowania w sytuacji kryzysowej oraz propagowania integracji i włączenia społecznego dziecka i rodziny oraz ich środowiska.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności. Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i wsparcia rodziny i jego środowiska pozarodzinnego.
- Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej specjalisty WWR, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej, dostrzega potrzebę samodoskonalenia się.
- Jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad od członków zespołu w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów.
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań i podejmowania odpowiedzialności oraz wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne i społeczne.

- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i realizację zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Ma przekonanie o skuteczności stosowania metodyk projektowych.

Treści programowe:

- Wczesna interwencja a wczesne wspomaganie rozwoju jako kompleksowa, skoordynowana pomoc dziecku i rodzinie - pojęcia, założenia, zadania i funkcje.
- Założenia koncepcyjne biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności.
- Możliwości i sposoby zastosowania biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną przez specjalistów na etapie poznania zasobów dziecka i rodziny, oceny, planowania oraz realizowania pracy terapeutycznej.
- Organizacja, modele i standardy wczesnego wspomaganie oraz wczesnej interwencji terapeutycznej na świecie i w Polsce.
- Organizacja opieki i wychowania małego dziecka i systemu wsparcia rodziny w Polsce.
- Standardy organizacji systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wspierania rodziny (WWR).
- Profil kompetencyjny zespołu WWR i specjaliści WWR (wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny).
- Modele współpracy specjalistów i ich zastosowanie we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka i rodziny, zasady i sposoby organizacji pracy zespołów WWR, metody i sposoby diagnozowania i podnoszenia jakości współpracy specjalistów WWR.
- Trening interpersonalny: budowanie zaufania w grupie, umiejętności rozpoznawania i kontrolowania emocji, komunikacja interpersonalna (aktywne słuchanie, parafrazowanie, przekazywanie informacji zwrotnych, klaryfikacja), rozwiązywanie konfliktów, asertywność, granice w relacjach międzyludzkich, radzenie sobie ze stresem, relaksacja i wizualizacja.
- Założenia oraz przebieg superrewizji i interwizji we wczesnym wspomaganie rozwoju.

Moduł: Wsparcie rodziny w modelu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna założenia systemowego ujęcia rodziny oraz modelu skoncentrowanego na rodzinie.
- Zna założenia modelu społecznego wsparcia w środowisku, w którym funkcjonuje rodzina.
- Zna specyfikę rodziny małego dziecka (jako środowiska wychowawczego), jej zadania i znaczenie.
- Zna podstawowe zasady współpracy z rodziną uwzględniając przy tym, możliwości i potrzeby poszczególnych jej członków (matek, ojców, rodzeństwa).
- Zna metody, techniki, narzędzia służące do rozpoznania potrzeb i zasobów rodzinnych.
- Zna możliwości wykorzystywania zasobów rodzinnych oraz środowiska pozarodzinnego w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Zna podstawowe metody, techniki i narzędzia oceny relacji pomiędzy rodzicami a dzieckiem oraz środowiskiem pozarodzinnym.
- Zna zasady budowania relacji pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.
- Zna i rozumie zagadnienie psychoedukacji oraz wsparcia psychopedagogicznego rodziców lub opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem, z zaburzeniami rozwojowymi, ze stwierdzoną niepełnosprawnością
- Zna i rozumie zasady przeprowadzania treningów umiejętności wychowawczych
- Zna standardy bycia z rodziną w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny, zgodnie z przyjętym modelem skoncentrowanym na rodzinie.
- Posiada podstawową wiedzę dotyczącą procesów komunikacji interpersonalnej (w rodzinie)
- Posiada wiedzę na temat mechanizmów transmisji oddziaływań rodzicielskich.
- Wie, jak należy rozpoznawać i określać zasoby rodzinne, zna rozwiązania organizacyjne,
- Zna modele funkcjonowania rodziny małego dziecka, w tym dziecka z zaburzeniami rozwojowymi w środowisku społecznym, adekwatnie do sytuacji w jakiej się znajduje.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi wykorzystywać systemowe ujęcia rodziny oraz założenia modelu skoncentrowanego na rodzinie w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.

- Potrafi rozpoznawać potrzeby oraz zasoby rodzinne, zestawiać dane istotne dla przygotowania ekomapy rodziny i środowiska pozarodzinnego.
- Potrafi znaleźć sposoby i drogi oddziaływań do zaspokajania potrzeb rodziny.
- Potrafi wykorzystywać i rozwijać zasoby rodzinny w procesie diagnostyczno-terapeutycznym.
- Potrafi organizować pracę w zespołach WWR, przy uwzględnianiu poszczególnych modeli współpracy, potrafi ocenić jakość organizacji pracy zespołu WWR, potrafi dostosowywać modele współpracy zespołu WWR do potrzeb dziecka i rodziny oraz ich środowiska pozarodzinnego.
- Potrafi analizować sytuacje życia rodzin w powiązaniu z teoretycznym podejściem i uwarunkowaniami socjalno-bytowymi z uwzględnieniem potrzeb dziecka.
- Posiada umiejętności w zakresie przekazywania informacji dotyczących profilu funkcjonalnego dziecka, wyników oceny funkcjonalnej oraz propozycji działań wspierających dziecko i rodzinę, określonych w indywidualnym planie wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny (IPWWR).
- Potrafi planować psychoedukację oraz wsparcie psychopedagogiczne rodziców i opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem.
- Potrafi planować i realizować treningi umiejętności wychowawczych, społecznych, których celem jest zwiększenie potencjału rodziny, integracja i włączenie społeczne.
- Posiada umiejętność prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierając je argumentacją w kontekście koncepcji naukowych, udokumentowanych badaniach naukowych.
- Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania i postawy członków rodziny wobec siebie oraz dziecka z niepełnosprawnością oraz zespołu WWR.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy sytuacji wewnątrz rodziny oraz jej miejsca w środowisku.
- Ma świadomość wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej, opiekuńczo- wychowawczej funkcji wobec dziecka.
- Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym i poza rodzinnym.
- Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy z różnych obszarów dyscyplin. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokończenia się i rozwoju osobistego.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i wsparcia rodziny.
- Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego oraz rodziną dziecka w zakresie opracowania profilu funkcjonalnego dziecka, ekomapy rodziny, oceny funkcjonalnej i IPWWR.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.

Treści programowe:

- Modele funkcjonowania rodziny małego dziecka, systemowe ujęcie rodziny.
- Model skoncentrowany na rodzinie i model społecznego wsparcia w środowisku
- Czynniki warunkujące funkcjonowanie rodziny małego dziecka.
- Funkcje i zadania rodziny małego dziecka zagrożonego niepełnosprawnością lub ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością, typy wsparcia rodziny.
- Ocena zasobów rodziny i ich wykorzystanie w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny - ekomapa.
- Rodzina w procesie terapeutycznym zasady planowania międzysektorowego wsparcia rodziny w środowisku, w tym piecza zastępcza.
- Poznanie rodziny - analiza strategii, technik i narzędzi badawczych.
- Metodyka pracy z rodziną dziecka zagrożonego lub z niepełnosprawnością.
- Kształtowanie relacji wewnątrz rodziny: więź emocjonalna, spójność rodziny, adaptacja do sytuacji, elastyczność w przystosowaniu się rodziny, budowa wzajemnego zaufania, autonomia i integracja przy poszanowaniu indywidualności każdego członka rodziny.
- Proces komunikacji w rodzinie i z rodziną (zasady i sposoby przekazywania informacji, zasady planowania rozmów z wykorzystaniem technik komunikacji interpersonalnej).
- Wsparcie emocjonalne i społeczne rodziny w zespole WWR (rola wsparcia, typy wsparcia, programy wsparcia, zasady udzielania wsparcia, spójność działań zespołu WWR).
- Organizacja życia rodziny z małym dzieckiem – zasady zgodności, jasności i konsekwencji w zakresie obowiązujących ról i reguł w rodzinie oraz jasnego wyznaczania granic w procesie

- terapeutycznym dziecka, zasoby rodziny a zasoby środowiska - skorelowanie działań.
- Treningi umiejętności wychowawczych – rodzaje, zasady, sposoby przeprowadzania.

Moduł: Biomedyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie biologiczne podstawy rozwoju, anatomie i fizjologię układu nerwowego, narządów zmysłów, posiada wiedzę na temat mechanizmów powstawania zaburzeń neurorozwojowych i sensorycznych u małego dziecka, zna podstawy neuropsychologii.
- Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę dotyczącą zakresu opieki pediatrycznej nad dzieckiem zdrowym i chorym, w tym wcześniakiem oraz opieki pielęgniarki i położnej środowiskowej, opieki specjalistycznej, m.in. w zakresie genetyki, neonatologii, neurologii dziecięcej, psychiatrii dziecięcej, fizjoterapii, okulistyki, audiologii i laryngologii.
- Zna rodzaje i zakres badań oraz programów profilaktyki rozwoju dziecka oraz zna zadania i rolę lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położnej środowiskowej i lekarzy specjalistów w zespole WWR.
- Zna zakres badań podstawowych i specjalistycznych oraz ich znaczenie w procesie diagnostycznym i oceny funkcjonalnej oraz planowaniu postępowania terapeutycznego, szczególnie w odniesieniu do określenia przyczyn i miejsca zaburzeń (struktury i funkcji ciała), mających wpływ na podejmowane przez dziecko aktywności.
- Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopni uszkodzenia CUN z uwzględnieniem Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Programów Zdrowotnych ICD oraz Międzynarodowej Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia ICF.
- Zna rodzaje i kryteria zaburzeń neurorozwojowych i psychicznych pojawiających się w okresie noworodkowym, niemowlęcym i poniemowlęcym, wczesnodziecięcym, zna i rozumie znaczenie rozpoznania klinicznego (diagnozy nozologicznej) w procesie oceny funkcjonalnej dziecka oraz w planowaniu wsparcia terapeutycznego i środowiskowego.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi dokonać charakterystyki zadań lekarza pediatry w profilaktyce pierwotnej i wtórnej oraz lekarzy ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (m.in. neurologa, genetyka, audiologa, okulisty, psychiatry dziecięcego, lekarza rehabilitacji medycznej).
- Potrafi analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomie i fizjologię układu nerwowego, wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw neonatologii, genetyki, neurologii, fizjoterapii, psychiatrii dziecięcej, okulistyki i laryngologii w określeniu uwarunkowań zaburzeń funkcji i aktywności dziecka, mających wpływ na jego funkcjonowanie i rozwój oraz jakość życia rodziny.
- Nabywa umiejętności diagnozy różnicowej zaburzeń psychicznych wieku rozwojowego i zaburzeń wynikających z dysfunkcji OUN nabytych w okresie prenatalnym, okołoporodowym, postnatalnym, wczesnodziecięcym, potrafi określić sygnały ostrzegawcze w przebiegu rozwoju małego dziecka.
- Potrafi scharakteryzować choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci, oraz zaburzenia rozwojowe pojawiające się w okresie noworodkowym, niemowlęcym i poniemowlęcym, wczesnodziecięcym, w tym w zakresie reakcji na bodźce, zachowania, emocji, więzi, interakcji społecznych, komunikacji i procesów poznawczych, potrafi przedstawić ich etiopatogenezę i objawy kliniczne używając odpowiedniej terminologii, wskazać ubytki struktury i funkcji organizmu, powiązać je ze zmianą aktywności codziennej dziecka i jego uczestnictwem w życiu społecznym.
- Potrafi scharakteryzować przebieg badania pediatrycznego, neurologicznego oraz w zakresie psychiatrii dziecięcej.
- Stosuje prawidłowo terminy określające najczęstsze zespoły objawów zaburzeń rozwojowych u dziecka.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym, ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
- Jest gotów do poszukiwania źródeł wiedzy dotyczących biomedycznych uwarunkowań rozwoju małego dziecka, mających na celu poznanie i wyjaśnienie powiązań między uszkodzeniem struktury ciała i funkcji ciała a psychospołeczno-motorycznym funkcjonowaniem dziecka.

- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy i umiejętności, ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i wsparcia rodziny i jego środowiska pozarodzinnego.
- Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej specjalisty WWR, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej, dostrzega potrzeby samodoskonalenia się.
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań, podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania wspierające, edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
- Wykorzystuje zdobytą wiedzę do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe:

- Pediatria opieka nad małym dzieckiem w tym opieka neonatologiczna, opieka pielęgniarki i położnej środowiskowej, profilaktyka pediatryczna - bilanse zdrowia, szczepienia ochronna, psychohygiene-charakterystyka, sygnały ostrzegawcze w rozwoju dziecka.
- Wcześnieństwo - charakterystyka, zagrożenia, zadania opieki neonatologicznej, zaburzenia w okresie noworodkowych, aranżacja środowiska.
- Opieka specjalistyczna nad dzieckiem z zaburzeniami rozwojowymi: cele, przebieg, wskazania do konsultacji, diagnoza i procedury postępowania, choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci oraz zaburzenia rozwojowe pojawiające się w okresie noworodkowym, niemowlęcym i poniemowlęcym, wczesnodziecięcym, w tym w zakresie reakcji na bodźce, zachowania, emocji, więzi, interakcji społecznych, komunikacji i procesów poznawczych.
- Standardy opieki nad kobietą w ciąży, noworodkiem i opieki pediatrycznej.
- Elementy neuropsychologii klinicznej dziecka - anatomia, funkcja, mechanizmy układu nerwowego, dysfunkcje i deficyty neuropsychologiczne w wybranych zaburzeniach neurorozwojowych, metody diagnozy neuropsychologicznej.
- Elementy neurologii dziecięcej: neurologiczna opieka nad małym dzieckiem - założenia, zakres i zadania, ocena neurorozwojowa dziecka, charakterystyka zaburzeń neurologicznych wieku dziecięcego, rokowania w leczeniu, zasady postępowania terapeutycznego.
- Elementy genetyki klinicznej, poradnictwo genetyczne dla rodzin, genetyczne uwarunkowania zaburzeń rozwojowych dziecka, zespoły zaburzeń.
- Elementy psychiatrii dzieci i młodzieży, poradnictwo i ochrona zdrowia psychicznego dziecka, opieka i wsparcie rodziny, klasyfikacja i charakterystyka zaburzeń psychicznych i neurorozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa (0-3).
- Fizjoterapia pediatryczna: uwarunkowania rozwoju ruchowego, zaburzenia napięcia i kontroli pozycji i postawy, metody oceny rozwoju psychomotorycznego małego dziecka, rola fizjoterapeuty w zespole WWR.
- Pierwsza pomoc przedmedyczna pediatryczna.
- Rola zespołu medycznego w zespole transdyscyplinarnym WWR.

Moduł: Psychospołeczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna główne założenia biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności.
- Zna główne założenia modelu skoncentrowanego na rodzinie, pracy opartej na rutynach (RBM).
- Zna możliwości i sposoby zastosowania biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną przez specjalistów na etapie diagnozy, planowania oraz realizowania pracy terapeutycznej.
- Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii i pedagogiki uczenia się małego dziecka
- Zna i rozumie etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych w kontekście biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności.
- Zna psychologię rozwoju, w tym psychologię prenatalną, psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka.
- Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologicznych i społecznych teorii rozwoju dziecka oraz rozumie ich uwarunkowania w procesie WWR w odniesieniu do klasyfikacji ICF.

- Zna i rozumie konteksty zdrowia oraz uwarunkowania rozwoju dziecka.
- Zna oraz charakteryzuje mechanizmy uczenia się małego dziecka i teorie uczenia się.
- Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu teorii przywiązania, zna i rozumie mechanizmy zaburzeń więzi, ma podstawową, uporządkowaną wiedzę z teorii przywiązania i jej zastosowania w pracy z dzieckiem i rodziną.
- Zna elementarną terminologię używaną w psycholingwistyce, rozumie jej zastosowanie w procesie wspomaganie rozwoju dziecka w zakresie komunikacji funkcjonalnej werbalnej i niewerbalnej, zna i rozumie zagadnienie kształtowania mowy i języka dziecka, ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju mowy dziecka, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, ma elementarną wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz wiedzę dotyczącą klasyfikacji zaburzeń rozwoju mowy i języka.
- Zna i rozumie zagadnienie niepełnosprawności i zagadnienie zagrożenia niepełnosprawnością.
- Zna strategie i techniki w modelu behawioralno-poznawczo-rozwojowym w pracy z małym dzieckiem i jego rodziną.
- Zna psychopedagogiczne metody wspomaganie rozwoju percepcyjno-motorycznego wykorzystywane w procesie terapeutycznym dziecka z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi zastosować założenia biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną.
- Umie dokonać oceny miejsca dziecka i rodziny w ujęciu systemowym w nawiązaniu do biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności
- Potrafi określić czynniki warunkujące rozwój dziecka na podstawie znajomości koncepcji rozwoju człowieka.
- Rozumie oraz potrafi wyjaśnić znaczenie międzysektorowego i transdyscyplinarnego podejścia w procesie wspomaganie rozwoju małego dziecka oraz umie wskazać zależności między obszarami działań.
- Potrafi analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji terapeutycznej.
- Potrafi analizować psychologię rozwoju, w tym psychologię prenatalną; potrafi analizować psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka.
- Potrafi określać etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych, w tym zaburzenia więzi i komunikacji u dziecka i mechanizmy ich powstawania.
- Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji aktywności małego dziecka, potrafi określić i scharakteryzować fazy rozwoju mowy dziecka, zachowań komunikacyjnych, uzasadnić ich znaczenie w nabywaniu kompetencji kluczowych.
- Potrafi określać czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka, niepełnosprawność i zagrożenie niepełnosprawnością, rodzaje niepełnosprawności u dzieci.
- Potrafi właściwie dobrać, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój z dzieckiem w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym, wczesnodziecięcym.
- Potrafi organizować sytuacje dydaktyczne prowokujące do samoaktywności i twórczego poszukiwania rozwiązań edukacyjnych oraz wspierające rodziców i dzieci w samodzielności w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym umiejętności projektowania działań wspierających włączenie społeczne dziecka i rodziny.
- Potrafi planować i stosować metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganie rozwoju.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy sytuacji zdarzeń rehabilitacyjnych i terapeutycznych w ramach działań WWR.
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i rozwijania potencjału rodziny.

Treści programowe:

- Możliwości i sposoby zastosowania biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności w pracy z dzieckiem i rodziną przez specjalistów na etapie diagnozy, planowania oraz realizowania wsparcia WWR.

- Rozwój prawidłowy a rozwój zakłócony - czynniki warunkujące rozwój dziecka oraz programy wczesnej stymulacji (czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka), w tym system przywiązaniowy w cyklu życia oraz w kontekście trudności w uczeniu się.
- Zaburzenia rozwojowe - opóźnienie rozwoju - niepełnosprawność: etiologia, typy, rodzaje.
- Rozpoznanie kliniczne a zaburzeniu funkcjonowania małego dziecka - sygnały ostrzegawcze.
- Wieloprofilowość oddziaływań stymulacyjnych w procesie wspomaganie rozwoju, analiza sfer rozwoju: rozwój percepcyjno-motoryczny, poznawczy, w zakresie komunikacji i emocjonalno-społeczny małego dziecka, wzajemne uwarunkowania zaburzeń - profilaktyka pierwotna i wtórna.
- Proces uczenia małego dziecka wieku 0-6 lat – mechanizmy uczenia w aspekcie teorii J. Piageta, L. Wygotskiego, M. Montessori, modele wspomaganie rozwoju w procesie uczenia.
- Teoria przywiązania, podstawowe założenia, style przywiązania, praca z dzieckiem w zależności od stylu przywiązania, zaburzenia więzi u dzieci, profesjonalna opieka nad dziećmi z zaburzeniami więzi, wspieranie rozwoju bezpiecznej więzi – wskazówki dla rodziców, nauczycieli, opiekunów.
- Psycholingwistyka ogólna i rozwojowa - wybrane teorie przyswajania języka przez dziecko, periodyzacja procesu przyswajania języka przez dziecko, rozwój mowy i zachowań komunikacyjnych małego dziecka: okres prelingwalny, przyswajanie systemu fonetyczno-fonologicznego, rozwój fleksji i składni, słownictwa, umiejętności w zakresie proktokonwersacji, cechy charakterystyczne wypowiedzi dzieci we wczesnym okresie nabywania języka (na podstawie analizy materiałów zapisanych), klasyfikacja zaburzeń rozwoju mowy i języka, kryteria diagnostyczne, sygnały ostrzegawcze w rozwoju mowy, języka i komunikacji.
- Rodzicielstwo bliskości.
- Strategie, techniki i narzędzia pracy terapeutycznej z dziećmi wspierające właściwy rozwój relacji przywiązaniowych i komunikacji funkcjonalnej.
- Strategie i techniki w modelu behawioralno-poznawczo-rozwojowym w pracy z małym dzieckiem i jego rodziną, wspierające uczestnictwo i włączenie społeczne dziecka i rodziny.
- Psychopedagogiczne metody wspomaganie rozwoju percepcyjno-motorycznego wykorzystywane w procesie terapeutycznym dziecka z opóźnieniem rozwoju psychoruchowego.
- Teorie rozwojowe procesu uczenia małego dziecka w praktyce: budowania strategii zajęć wspomagających rozwój dziecka w codziennych aktywnościach (opartych na rutynie RBM), włączenie społeczne dziecka w grupie rówieśniczej, przygotowanie dziecka do podjęcia nauki w szkole oraz aktywne wsparcie adaptacji dziecka do edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.
- Zabawa – teorie, rozwój i formy zabawy, zabawa jako kluczowa aktywność w uczeniu się w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny, budowania wzajemnych relacji.

Moduł: Podstawy rehabilitacji dziecka z zaburzonym rozwojem psychoruchowym i wspieranie jego rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Ma elementarną wiedzę o bezpieczeństwie i higienie w pracy z małym dzieckiem.
- Zna normy rozwoju sprawności psychofizycznych w odniesieniu do klasyfikacji ICF oraz zasady stosowania technik rehabilitacji małego dziecka.
- Zna cele i założenia ergoterapii małego dziecka
- Ma elementarną wiedzę dotyczącą metod i technik fizjoterapii pediatrycznej w rehabilitacji ruchowej oraz ich zastosowania w codziennym procesie wspomaganie rozwoju dziecka w domu i placówce.
- Zna cele i założenia właściwej pielęgnacji wrażliwej małego dziecka.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi analizować podstawy rehabilitacji oraz przebieg rehabilitacji dziecka z zaburzeniami funkcji ruchowych.
- Potrafi scharakteryzować metody i techniki neurorozwojowe w rehabilitacji pediatrycznej.
- Potrafi realizować strategie , techniki i programy oddziaływania terapeutycznego stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju i wczesnej interwencji, zgodnie z aktualnym stanem wiedzy i badań naukowych.

- Potrafi planować opiekę i pielęgnację wychowującą małego dziecka. Potrafi prawidłowo zastosować pozycje ułożenia oraz wykonać czynności pielęgnacyjne z uwzględnieniem miejsca i rodzajów zaburzeń napięcia mięśniowego oraz dysfunkcji ruchowych u noworodka, dziecka w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym oraz podjąć działania korekcyjne u dziecka w wieku wczesnodziecięcym.
- Potrafi pracować w zespole pełniąc różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi specjalistami, rodzicami i innymi uczestnikami procesu rehabilitacji, edukacji, terapii.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy w działaniach WWR.
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań oraz podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
- Odpowiedzialnie pełni rolę zawodową związaną z działalnością rehabilitacyjną, edukacyjną, terapeutyczną i resocjalizacyjną, w tym: przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje, prowadzone działania i ich skutki.
- Podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej i etyki badań naukowych.
- Wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.
- Jest gotów do wykorzystania wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych sytuacji dziecka i rodziny oraz podejmowania skutecznych działań wspomagających rozwój dziecka i podnoszących jakość życia rodziny.

Treści programowe:

- Systematyka metod w fizjoterapii.
- Neurorozwojowe metody terapii zaburzeń rozwojowych u dzieci – założenia teoretyczne, podstawowe zasady terapii, techniki terapeutyczne i sposoby wspomagania rozwoju dziecka oraz wspomagania czynności funkcjonalnych koniecznych dla osiągnięcia względnej samodzielności dziecka.
- Ergoterapia - założenia.
- Terapia ręki - funkcje, etapy rozwojowe, uwarunkowania funkcji ręki, zabawy manualne.
- Treningi pielęgnacji małego dziecka.

Moduł: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową i wspieranie jego rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie podstawy audiologii.
- Ma podstawową wiedzę na temat budowy i fizjologii narządu słuchu.
- Ma podstawową, uporządkowaną wiedzę na temat przyczyn, rodzajów i stopnia uszkodzenia słuchu.
- Ma podstawową wiedzę na temat środków technicznych wspomagających słyszenie.
- Zna i rozumie metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju, a w tym zna podstawowe wskaźniki subiektywnych i obiektywnych metod badań słuchu.
- Ma podstawową wiedzę na temat różnic między testami diagnostycznymi a przesiewowymi badaniami słuchu.
- Zna i rozumie metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju, a w tym ma podstawową wiedzę na temat diagnozy surdologopedycznej oraz stosowanych narzędzi badawczych.
- Zna podstawowe koncepcje dotyczące wczesnej wielospecjalistycznej diagnozy i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Zna metody wspomagania wykorzystywane we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi analizować podstawy audiologii.
- Potrafi scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu uwzględniając przyczynę, czas wystąpienia wady, typ i stopień wady.
- Umie zinterpretować dane z audiogramu i na tej podstawie scharakteryzować uszkodzenie narządu słuchu.
- Potrafi stosować metody diagnozy zaburzeń i nieprawidłowości w rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Potrafi wykonać proste behawioralne badanie przesiewowe w celu ustalenia ewentualnej wady słuchu.
- Posiada umiejętność przygotowania oraz przeprowadzania analizy i prezentacji metod wykorzystywanych we wspomaganiu rozwoju i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością słuchową z przykładowymi ćwiczeniami do zajęć.
- Potrafi realizować programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganiu rozwoju i wczesnej interwencji.
- Potrafi przygotować w oparciu o diagnozę wstępną plan oraz opracować scenariusz zajęć rehabilitacyjnych dla dziecka z niepełnosprawnością słuchową i przeprowadzić takie zajęcia.
- Potrafi zaproponować i przeprowadzić zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
- Kompetencje społeczne – Absolwent:
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokończania się i rozwoju osobistego.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
- Jest gotów do wykorzystania wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych sytuacji dziecka i rodziny oraz podejmowania skutecznych działań wspomagających rozwój dziecka i podnoszących jakość życia rodziny.
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań oraz podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne.
- Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie oceny i konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Wykazuje wrażliwość na potrzeby dziecka z niepełnosprawnością słuchu i jego rodziny, jest chętny do niesienia pomocy dziecku i jego rodzinie w zakresie wczesnej opieki pedagogicznej.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem z niepełnosprawnością słuchową.

Treści programowe:

- Anatomia narządu słuchu.
- Charakterystyka uszkodzenia słuchu ze względu na stopień, miejsce i czas uszkodzenia.
- Przyczyny uszkodzenia słuchu.
- Charakterystyka obiektywnych badań słuchu.
- Charakterystyka subiektywnych badań słuchu.
- Badanie szeptem i mową - opracowanie testu, analiza wyników badania.
- Badanie audiometryczne - konstruowanie wykresu krzywych słyszenia.
- Badania słuchu w kamerze ciszy.
- Analiza i interpretacja danych z audiogramu.
- Aparatura wspomagająca słyszenie, rodzaje technicznych środków wspomagających słyszenie.
- Systemy implantów ślimakowych.
- Etiologia powstawania zaburzeń mowy spowodowanych uszkodzeniem słuchu.
- Symptomatologia zaburzeń funkcjonowania słuchowo-językowego dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Logopedyczna (funkcjonalna) klasyfikacja uszkodzeń słuchu.
- Rozwój mowy i funkcji słuchowych dzieci słyszących i niesłyszących - analiza porównawcza.
- Ocena funkcjonalna dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Narzędzia do oceny funkcjonalnej dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Sposoby oceny postępów w rehabilitacji małego dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Sposoby wspomagania wszechstronnego rozwoju małego dziecka z niepełnosprawnością słuchową.

- Konstruowanie IPWWR dla dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Problemy rodziców dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Metody pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością słuchową.
- Organizacja pracy rehabilitacyjnej - cele, metody, formy, środki dydaktyczne.
- Zajęcia wstępne - cele, funkcje i przykłady.
- Metody wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością słuchową.
- Wychowanie słuchowe dziecka z niepełnosprawnością słuchową, w tym zastosowanie strategii i form komunikacji wspomagającej i alternatywnej, wybór metod komunikowania się najbardziej adekwatnych do potrzeb dziecka (np. nauka polskiego języka migowego), decyzje w sprawie kształcenia (np. edukacji dwujęzycznej).
- Diagnoza surdologicpedyczna.
- Planowanie i realizacja działań wspierających i rehabilitacyjnych ukierunkowanych na rozpoznawanie i rozwijanie mocnych stron i zdolności dziecka z niepełnosprawnością słuchową.

Moduł: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością wzrokową i wspieranie jego rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie podstawy okulistyki.
- Potrafi wymienić i scharakteryzować wady refrakcji oraz wybrane schorzenia układu wzrokowego występujące u dzieci.
- Zna podstawowe parametry diagnozy okulistycznej i potrafi je interpretować.
- Zna specyfikę rozwoju funkcji wzrokowych i potrafi opisać poszczególne etapy rozwoju widzenia oraz zna specyfikę zaburzeń w rozwoju widzenia i rozumie, jak one mogą wpływać na rozwój dzieci słabowidzących.
- Zna cele i warunki przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci słabowidzących.
- Zna procedurę postępowania podczas przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia oraz wybrane narzędzia służące do funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci słabowidzących.
- Zna teoretyczne założenia stymulowania wzroku oraz rodzaje i formy oddziaływań usprawniających widzenie u dzieci słabowidzących, w tym dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną.
- Zna wybrane programy terapeutyczne przeznaczone do wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnością wzroku.
- Zna specyfikę rozwoju orientacji przestrzennej u dzieci z niepełnosprawnością wzroku.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi interpretować zapisy parametrów okulistycznych i rozpoznania okulistyczne dotyczące małych dzieci.
- Potrafi wymienić i scharakteryzować wady refrakcji oraz wybrane schorzenia układu wzrokowego występujące u dzieci.
- Potrafi scharakteryzować specyfikę i następstwa funkcjonalne wybranych schorzeń układu wzrokowego występujących u małych dzieci.
- Potrafi ocenić poziom rozwoju widzenia oraz rozpoznać zaburzenia funkcji wzrokowych u dzieci.
- Potrafi wnioskować w jaki sposób zaburzenia funkcji wzrokowych mogą wpływać na rozwój poznawczy, społeczny i motoryczny dziecka z niepełnosprawnością wzrokową.
- Potrafi opisać sposób oceny poszczególnych funkcji wzrokowych u małych dzieci i przeprowadzić funkcjonalną ocenę widzenia małego dziecka.
- Potrafi przygotować indywidualny program usprawniania widzenia dla dziecka słabowidzącego w oparciu o wyniki funkcjonalnej oceny widzenia i inne informacje na temat funkcjonowania dziecka.
- Potrafi dokonać oceny i adaptacji otoczenia pod kątem potrzeb małego dziecka z niepełnosprawnością wzrokową.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do wykorzystania wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych sytuacji dziecka i rodziny oraz podejmowania skutecznych działań wspomagających rozwój dziecka i podnoszących jakość życia rodziny

- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
- Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka z niepełnosprawnością wzrokową.
- Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec dzieci niewidomych i słabowidzących.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia dzieckiem z niepełnosprawnością wzrokową.

Treści programowe:

- Anatomia układu wzrokowego i fizjologia widzenia.
- Elementy optometrii: oko jako układ optyczny; refrakcja i wady refrakcji (wady wzroku).
- Charakterystyka schorzeń układu wzrokowego występujących u dzieci (m.in. retinopatia wcześniaków, zaćma wrodzona, niedorozwój nerwu wzrokowego, zanik nerwu wzrokowego i inne).
- Wybrane metody diagnozy i leczenia chorób układu wzrokowego u małych dzieci.
- Warunki, specyfika, etapy rozwoju widzenia.
- Zaburzenia w rozwoju widzenia i ich wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i motoryczny dzieci z niepełnosprawnością wzrokową.
- Cele, warunki i zasady przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u dzieci w wieku niemowlęcym, poniemowlęcym i przedszkolnym.
- Wybrane narzędzia do funkcjonalnej oceny widzenia u małych dzieci.
- Metodyka i procedura postępowania podczas przeprowadzania funkcjonalnej oceny widzenia u małych dzieci.
- Zasady, warunki i etapy stymulacji wzroku i usprawniania widzenia dzieci słabowidzących.
- Wybrane zagadnienia dotyczące rozwijania orientacji przestrzennej dzieci z niepełnosprawnością wzrokową.

Moduł: Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi i wspieranie jego rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie uwarunkowania zaburzeń neurorozwojowych, w tym zaburzeń ze spektrum autyzmu, zaburzeń komunikacji, zaburzeń emocji i zachowania.
- Zna mechanizmy zaburzeń przetwarzania sensorycznego oraz integracji percepcyjno-motorycznej u dziecka.
- Zna i rozumie założenia wieloprofilowego wspomaganie rozwoju dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi w okresie niemowlęcym i poniemowlęcym, wczesnodziecięcym, w tym koncepcje strategii terapeutycznych stosowane w pracy z małym dzieckiem i jego rodziną.
- Zna i rozumie podstawy wczesnej interwencji logopedycznej dziecka z zaburzeniami karmienia, więzi i rozwoju komunikacji funkcjonalnej, w tym komunikacji językowej, zna rolę komunikacji prewerbalnej i niewerbalnej we wczesnym wspomaganie rozwoju, zna mechanizm powstawania zaburzeń mowy i komunikacji z uwzględnieniem podstawowych czynności fizjologicznych w zakresie jedzenia.
- Zna główne założenia komunikacji alternatywnej i wspomagającej w procesie rozwoju komunikacji małego dziecka oraz w procesie włączenia społecznego dziecka.
- Zna prawidłowy przebiegu oceny funkcjonalnej rozwoju dziecka oraz zasobów rodziny i środowiska pozarodzinnego, ukierunkowanego na dobór strategii komunikacyjnych
- Zna metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), podstawy języka migowego, narzędzia i strategie komunikacyjne wspierające rozwój mowy i zachowania komunikacyjne.
- Zna rolę środowiska społecznego we włączeniu dziecka do aktywności uczestnictwa i współdziałania.
- Zna rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi określać i analizować zaburzenia neurorozwojowe, w tym zaburzenia ze spektrum autyzmu, zaburzenia komunikacji, zaburzenia emocji i zachowania, zaburzenia rozwoju intelektualnego, potrafi dokonać charakterystyki obszarów kluczowych oraz analizy zachowań dziecka z uwzględnieniem podejścia behawioralno-poznawczo-rozwojowego.

- Potrafi dokonać oceny umiejętności komunikacyjnych dziecka w aspekcie zachowań niewerbalnych - opracować profil umiejętności komunikacyjnych małego dziecka oraz ocenę zasobów w tym potencjału i barier środowiska, w którym dziecko i rodzina funkcjonuje.
- Potrafi omówić założenia komunikacji wspomagającej i alternatywnej z rodzicami.
- Potrafi właściwie dobierać strategie komunikacyjne, zmodyfikować oraz opracować i wykonać pomoce do zajęć stymulujących rozwój komunikacji z dzieckiem z w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym, uwzględniając poziom funkcjonowania dziecka do realizacji w domu oraz środowisku pozarodzinnym, w tym przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego.
- Potrafi stosować strategie komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC), z zastosowaniem metod i technik AAC.
- Potrafi analizować przebieg rehabilitacji dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi.
- Potrafi realizować programy terapeutyczne stosowane we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka i wczesnej interwencji.
- Potrafi planować i realizować zajęcia z zastosowaniem metod oddziaływania psychopedagogicznego we wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami neurorozwojowymi.
- Potrafi stosować ćwiczenia i zabawy stosownie do przyjętej strategii postępowania w edukacji i terapii dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi.
- Potrafi określić cele i zadania wczesnej interwencji logopedycznej
- Potrafi zastosować prawidłowe pozycjonowanie dziecka, wykonać masaż logopedyczny oraz dobrać i przeprowadzić trening karmienia, udzielić wsparcia informacyjnego i terapeutycznego w zakresie czynności fizjologicznych (ssanie, połykanie, gryzienie, oddech) dziecku w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym oraz jego rodzinie.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
- Jest gotów do wykorzystania wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych sytuacji dziecka i rodziny oraz podejmowania skutecznych działań wspomagających rozwój dziecka i podnoszących jakość życia rodziny.

Treści programowe:

- Dziecko z zaburzeniami neurorozwojowymi, zaburzeniami emocji i zachowania – profil funkcjonalny dziecka, z uwzględnieniem diagnozy kryterialnej według Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-11), klasyfikacji diagnostycznej zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa DC:0-3, w kontekście ICF.
- Uwarunkowania zaburzeń neurorozwojowych a udokumentowane naukowo strategie postępowania terapeutycznego.
- Wielospecjalistyczna ocena funkcjonalna dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi, w tym z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, zaburzeniami komunikacji, zaburzeniami emocji i zachowania, zaburzeniami rozwoju intelektualnego.
- Wczesna interwencja logopedyczna - cele i zadania w czynnościach codziennych rodziny, czynniki wspierające, opóźniające i zaburzające możliwości oraz umiejętności prelingwalne noworodka, niemowlęcia i małego dziecka, opieka i pielęgnacja noworodka i niemowlęcia jako czynności wspierające rozwój mowy, wpływ zaburzeń karmienia i dysfagii na rozwój dziecka, opieka i pielęgnacja noworodka i niemowlęcia jako czynności wspierające możliwości rozwoju mowy oraz zabezpieczające przed rozwijaniem zaburzeń karmienia, dobór metod i akcesoriów wspierających rozwój strefy orofacialnej podczas karmienia, współpraca z innymi specjalistami w ramach prowadzonej terapii i postępowania profilaktycznego, współpraca z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju intencji komunikacji u dziecka, treningi pozycjonowania dziecka oraz treningi pielęgnacji i karmienia, poradnictwo laktacyjne.
- Komunikacja alternatywna i wspomagająca (AAC), poziomy komunikacji AAC, profil funkcjonalny umiejętności komunikacyjnych, zastosowanie wspomagających i alternatywnych metod komunikacji, strategie pracy nad kluczowymi umiejętnościami w komunikacji (intencja, personalizacja, naprzemiennosc, prośenie, dokonywanie wyboru, współdziałanie), planowanie pracy z dzieckiem AAC, rodzaje, dobór oraz wykorzystanie środków technicznych do komunikacji dwustronnej dziecka z otoczeniem i otoczenia z dzieckiem.

Moduł: Ocena możliwości i potrzeb dziecka

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna założenia i strukturę Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia ICF oraz aktualnej Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.
- Zna i rozumie założenia i znaczenie oceny funkcjonalnej we wczesnym wspomaganie rozwoju, zna koncepcje i standardy dotyczące wczesnej wielospecjalistycznej oceny rozwoju dziecka w wieku 0-7 lat, w zakresie jego potencjału rozwojowego.
- Zna prawidłowy przebiegu procesu diagnostycznego ze szczególnym uwzględnieniem roli wieloprofilowej, kompleksowej oceny funkcjonalnej.
- Zna narzędzia diagnostyczne do oceny rozwoju dziecka w celu określenia profilu funkcjonalnego dziecka.
- Zna zasady konstruowania narzędzi do oceny funkcjonalnej (arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne).
- Posiada wiedzę z zakresu wybranych metod i technik oceny małego dziecka.
- Zna poziomy wsparcia WWR i zasady kwalifikacji dziecka na poziomy wsparcia.

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka i sfery jego najbliższego rozwoju.
- Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zachowań małego dziecka w domu i środowisku pozarodzinnym, potrafi określić fazy rozwoju dziecka.
- Potrafi scharakteryzować wybrane narzędzia diagnostyczne uwzględniając wiek rozwojowy, zespół zaburzeń klinicznych, zakres i stopień niepełnosprawności.
- Potrafi planować, przeprowadzać i analizować ocenę funkcjonalną według podejścia ICF; potrafi planować, realizować i interpretować wielospecjalistyczną ocenę rozwoju dziecka w obszarach uszkodzenia struktur ciała, zaburzenia funkcji i aktywności oraz czynników osobowościowych i społecznych, z uwzględnieniem potrzeb dziecka i zasobów jego środowiska.
- Umie zinterpretować dane z orzeczeń i opinii i na ich podstawie dobrać odpowiednie techniki, narzędzia, próby badawcze w celu opracowania kompleksowej oceny funkcjonowania dziecka wraz z wytycznymi do indywidualnego planu wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny.
- Potrafi opracować arkusz danych diagnostycznych do obserwacji i badania małego dziecka i zasobów rodziny.
- Potrafi samodzielnie dokonać obserwacji rozwoju dziecka oraz dokonać oceny funkcjonalnej oraz zinterpretować i wspólnie z zespołem WWR opracować profil funkcjonalny dziecka.
- Potrafi dokonać w zespole kwalifikacji dziecka na podstawie określonego profilu funkcjonalnego do poziomu wsparcia WWR.
- Potrafi komunikować się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczyć w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wątpliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i wspierania potencjału rodziny.
- Jest gotów do współpracy z nauczycielami oraz rodzicami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy. Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania programu diagnozy i terapii dziecka.
- Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i rodzicom potrzebującym wsparcia i pomocy. Jest wrażliwy na problemy wynikające z niepełnosprawności wzroku, prezentuje właściwą postawę wobec dziecka i jego rodziny.
- Jest gotów do odpowiedzialnego i refleksyjnego przeprowadzania czynności składających się na ocenę funkcjonalną małego dziecka i jest świadomy jej znaczenia dla rozwijania potencjału

rozwojowego dziecka, realizacji wspólnie w zespole wsparcia terapeutycznego i środowiskowego, którego celem jest integracja i włączenie społeczne.

Treści programowe:

- Miejsce ICD i ICF w procesie wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Praktyczne zastosowanie ICF i ICD w ocenie funkcjonalnej dziecka i planowaniu wsparcia terapeutycznego i środowiskowego.
- Teoretyczne podstawy oceny funkcjonalnej, pojęcie, cele i cechy oceny funkcjonalnej, zasady konstruowania narzędzi diagnostycznych do oceny funkcjonalnej - arkusze obserwacji, zadania diagnostyczne.
- Wybrane metody oceny małego dziecka.
- Profil funkcjonalny małego dziecka - skринing rozwojowy małego dziecka, zasady konstruowanie arkusza do wieloprofilowej oceny.
- Opracowanie serii zadań diagnostycznych w zakresie oceny funkcji percepcyjno-motoryczno-poznawczych i komunikacji oraz przystosowania społecznego.
- Charakterystyka standaryzowanych narzędzi badawczych oraz procedura badań.
- Studia przypadków - formułowanie opisu funkcjonowania dziecka.

Moduł: Wsparcie środowiskowe w WWR

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna założenia społecznego modelu wsparcia rodziny i pracy środowiskowej.
- Zna regulacje prawne dotyczące możliwości wsparcia oraz ochrony dziecka i rodziny w polskim systemie prawnym.
- Zna podstawowe elementy systemu wsparcia dziecka i rodziny.
- Zna metody, techniki i narzędzia służące określeniu potrzeb i zasobów rodziny i środowiska pozarodzinnego w zakresie rodzaju wsparcia jakiego potrzebuje dziecko i rodzina.
- Wie w jaki sposób wspierać rodzinę, by zachować jej intymność i zdolność do samoregulacji.
- Zna możliwości wsparcia dziecka i rodziny uwzględniając założenia biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności, modelu skoncentrowanego na rodzinie i modelu pracy środowiskowej.
- Zna zakres zadań i kompetencji osób współdziałających z dzieckiem i rodziną w sektorach: zdrowia, edukacji, pomocy społecznej, w tym asystenta rodziny, asystenta osoby z niepełnosprawnością, opiekuna osoby z niepełnosprawnością i innych jednostek zaangażowanych w proces wsparcia dziecka i rodziny.
- Zna prawa i obowiązki rodziców, w tym aspekty prawne związane z opieką kuratorską, ograniczeniem lub pozbawieniem praw rodzicielskich.
- Zna zakres obowiązków w przypadku podejrzenia przestępstwa lub łamania prawa przeciwko dzieciom i młodzieży, np. w sytuacji zaniedbywania, wykorzystania seksualnego, przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej.
- Zna zakres obowiązków w ramach współpracy z koordynatorem WWR oraz specjalistą wiodącym WWR na rzecz dziecka i rodziny.
- Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę dotyczącą podstawowych mechanizmów zarządzania i organizacji sieci wsparcia WWR w nawiązaniu do społeczno-środowiskowego modelu wsparcia dziecka i rodziny.
- Zna rolę środowiska społecznego w włączeniu dziecka rodziny do aktywności uczestnictwa i współdziałania społeczności lokalnej.
- Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego w zakresie analizy indywidualnych przypadków funkcjonowania dziecka i rodziny.
- Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań (obserwacji bezpośredniej, skal badawczych i szacunkowych, wywiadu).

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi nawiązać i utrzymać kontakt z rodziną i środowiskiem.
- Potrafi wykorzystywać założenia społecznego modelu wsparcia rodziny, modelu skoncentrowanego na rodzinie w pracy środowiskowej.
- Potrafi w jak najszerszym ujęciu wykorzystać regulacje prawne dotyczące wsparcia oraz ochrony dziecka.

- Potrafi współpracować ze specjalistami z zespołu WWR, rodziną dziecka oraz środowiskiem opiekuńczo-wychowawczym w zakresie realizacji WWR, w tym z koordynatorem WWR oraz specjalistą wiodącym WWR.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone działania z dzieckiem i rodziną.
- Potrafi wykorzystać w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny wiedzę z zakresu organizacji pomocy środowiskowej w środowisku społecznym dziecka i rodziny.
- Potrafi w postaci jasnych i klarownych wniosków przedstawić sytuację dziecka i jego rodziny, ekomapę.
- Potrafi dokonać opis przypadku dziecka i rodziny (w postaci zanonimizowanej), który zawiera istotne informacje dotyczące dziecka, opis głównego problemu rodziny i dziecka dotyczącego funkcjonowania w obszarach jakości życia rodziny.
- Potrafi omówić i przekazać zebrane informacje na temat zrealizowanego studium przypadku.
- Potrafi dokonać interpretacji rozpoznania klinicznego, profilu funkcjonalnego dziecka, oceny funkcjonalnej dziecka (przygotowanej przez siebie i we współpracy z innymi specjalistami zespołu WWR oraz rodziną) oraz ekomapy, która pozwala ustalić instrumenty wsparcia rodziny i środowiska pozarodzinnego dziecka.
- Potrafi wskazać propozycje wsparcia dla dziecka i rodziny wraz ze wskazaniem możliwych działań innych specjalistów i podmiotów.
- Potrafi opracować w zespole plan i opis udzielanej przez siebie pomocy lub możliwej do otrzymania w danym systemie/środowisku.
- Potrafi dokonać ewaluacji podjętych działań wykonywanych osobiście oraz przez innych specjalistów, którzy byli zaangażowani w WWR.
- Potrafi pracować w zespole WWR: obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania i postawy członków zespołu, rodziny wobec siebie oraz dziecka z niepełnosprawnością, lepiej rozumie samego siebie oraz rozmówców przez poszerzenie wiedzy i świadomości na temat umiejętności miękkich niezbędnych w komunikacji, wyjaśnia i przekazuje w sposób zrozumiały informacje dotyczące oceny funkcjonalnej, założeń indywidualnego planu wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny (IPWWR), potrafi świadomie wykorzystać wiedzę w zakresie negocjacji, rozwiązywania problemów, zachowania w sytuacji kryzysowej.
- Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy sytuacji wewnątrz rodziny oraz jej miejsca w środowisku, okazywania empatii dziecku potrzebującemu wsparcia oraz jego rodzinie.
- Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka, umiejętności rozwiązywania problemów we współpracy z członkami zespołu WWR.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka i rodziny.
- Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej specjalisty WWR, wykazuje cechy refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej, współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe:

- Prawne aspekty organizowania wsparcia środowiskowego w ramach społeczności lokalnej.
- Zasady organizacji wsparcia środowiskowego (rola samorządu terytorialnego, ośrodków pomocy społecznej, placówek zdrowia i edukacji, organizacji pozarządowych) oraz możliwości ich wykorzystania w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Regulacje prawne dotyczące dziecka, rodziny, pieczy zastępczej.
- Modele pracy środowiskowej i ich wykorzystanie w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz wsparcia rodziny.
- Metody, techniki oraz narzędzia służące do diagnozowania zasobów społeczności lokalnej oraz gwarantowania dostępności dla dziecka i rodziny.
- Praktyka i strategia działań środowiskowych.
- Etapy pracy metodą środowiskową.
- Aranżacja przestrzeni dziecka i rodziców.

- Rola i zadania Instytucji koordynacyjnej Centrum Dziecka i Rodziny w organizacji i moderowaniu sieci wsparcia WWR.
- Ewaluacja, superwizja i interwizja w pracy zespołowej i środowiskowej.
- Procedury postępowania badawczego dotyczące analizy sytuacji dziecka i rodziny w środowisku rodzinnym i pozarodzinnym.
- Metodyka opracowywania i prezentacji wyników badań dotyczących sytuacji dziecka oraz rodziny w nawiązaniu do zasobów środowiskowych.
- Studium przypadku – wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny oraz wsparcie środowiska, w którym funkcjonuje, planowanie pracy terapeutycznej w domu i placówce opiekuńczo-wychowawczej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego, aranżacji przestrzeni, kształtowania postaw społecznych umożliwiających inkluzję społeczną, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, ewaluacja.

Moduł: Planowanie procesu WWR

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie ideę projektowania kompleksowego wsparcia terapeutycznego dziecka, jego rodziny i środowiska: planów wspomagania rozwoju dziecka i wsparcia rodziny (IPWWR), oddziaływań wspomagających i ich ewaluacji.
- Zna zasady konstruowania IPWWR.
- Zna etapy konstruowania indywidualnych planów wspomagania rozwoju.
- Zna zasady opracowania studium przypadku.
- Zna zasady i sposoby operacjonalizacji zadań i dostosowywania ich do realizacji w warunkach domowych w ramach czynności rutynowych.

Umiejętności – Absolwent:

- Umie opracować wieloaspektowy profil funkcjonalny dziecka i ekomapę rodziny i środowiska.
- Umie określić trudności i mocne strony funkcjonowania dziecka i jego środowiska.
- Potrafi projektować kompleksowe wsparcie terapeutyczne dziecka i jego rodziny, zastosowaniem zasad projektowania uniwersalnego oraz racjonalnego usprawniania.
- Umie sformułować cele WWR (dziecko, rodzina) zgodnie z założeniami nowego modelu WWR.
- Umie określić warunki realizacji planu WWR zgodnie z założeniami nowego modelu WWR.
- Potrafi projektować kompleksowe wsparcie terapeutyczne dziecka i jego rodziny; planować, realizować i ewaluować IPWWR, omawia i uzasadnia decyzje co do dalszych form wsparcia wskazując na możliwe rozwiązania alternatywne i potencjalne zagrożenia na dalszych etapach pracy.
- Potrafi opracować i przeprowadzić zadania terapeutyczne wynikające z oceny funkcjonalnej w warunkach domowych dziecka, uwzględniając codzienne czynności rutynowe.
- Potrafi organizować sytuacje dydaktyczne prowokujące do samodzielnej aktywności i twórczego poszukiwania rozwiązań edukacyjnych oraz wspierające rodziców i dzieci w samodzielności w zdobywaniu wiedzy.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i rodzicom potrzebującym wsparcia i pomocy.
- Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy sytuacji wewnątrz rodziny oraz jej miejsca w środowisku.
- Ma świadomość o wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
- Odpowiedzialnie przygotowuje się do realizacji zadań oraz podejmowania odpowiedzialności i wypełniania zobowiązań społecznych, w tym komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne i terapeutyczne.
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę doksztalcania się i rozwoju osobistego.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
- Potrafi współpracować w grupie.
- Potrafi omówić z rodzicami, opiekunami dziecka profil funkcjonalny dziecka, ekomapę i indywidualny plan wczesnego wspomagania jego rozwoju i wsparcia rodziny.

- Potrafi współpracować z rodzicami dziecka i ze specjalistami z zespołu diagnostyczno-rehabilitacyjnego w zakresie konstruowania IPWWR dziecka.
- Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami WWR oraz rodziną dziecka i jego środowiskiem w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe:

- Etapy konstruowania indywidualnych planów wczesnego wspomaganie rozwoju i wsparcia rodziny (IPWWR).
- Etap identyfikacji potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka.
- Etap oceny potrzeb i możliwości dziecka.
- Etap konceptualizacji IPWWR.
- Etap ewaluacji.
- Regulacje prawne dotyczące konstruowania programów.
- Studia przypadków - analiza oceny potrzeb i możliwości dziecka oraz opracowanie na ich podstawie IPWWR.
- Ocena efektywności podjętych działań w kontekście konceptualizacji problemu i założeń przyjętych w kontekście skoordynowanego planu wsparcia i rodziny.
- Przegląd wybranych niedyrektywnych i dyrektywnych strategii i metod terapii w pracy z małym dzieckiem i jego rodziną.
- Praca terapeutyczna nad umiejętnościami kluczowymi dziecka w domu i placówce.
- Integracja percepcyjno-motoryczna - poziomy i etapy w procesie uczenia, metody wspomaganie rozwoju percepcyjno-motorycznego dziecka.
- Psychopedagogiczne metody wspomaganie rozwoju dziecka i wczesnej edukacji
- Praca w ze środowiskiem we wdrażaniu strategii terapeutycznych i komunikacyjnych

Moduł: Praktyka w podmiotach realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna zadania instytucji i podmiotów realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka oraz wsparcie rodziny w systemie oświaty i poza nim, będących w sieci WWR.
- Zna organizację, statut i plan pracy instytucji i podmiotów stanowiących sieć wsparcia WWR.
- Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w instytucjach i podmiotach realizujących działania w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz wsparcie rodziny w systemie oświaty i poza nim, będących w sieci WWR.
- Posiada wiedzę w zakresie teoretycznych podstaw wczesnej interwencji i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Zna zadania poszczególnych członków transdyscyplinarnego zespołu specjalistów. Zna podstawowe zasady dotyczące kontaktu pomiędzy rodzicami a dziećmi – prawidłowości i zakłócenia.

Umiejętności – Absolwent:

- Obserwuje, rozumie i interpretuje zachowania zespołu WWR.
- Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli i specjalistów ich interakcji z dziećmi oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.
- Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych, przez nauczycieli, terapeutów i innych specjalistów zaangażowanych w WWR.
- Potrafi przeprowadzić rozmowę z zespołem wspierającym rozwój dziecka na temat procesu wspomaganie rozwoju.
- Poprawnie określa cele zajęć terapeutycznych, opiekuńczych, środki dydaktyczne, itd; prawidłowo dokonuje zapisu obserwacji zajęć dydaktyczno-terapeutycznych.
- Komunikuje się ze specjalistami i osobami spoza środowiska pedagogicznego z uwzględnieniem obowiązujących norm językowych, przy pomocy różnych technik i kanałów komunikacyjnych; czynnie uczestniczy w debatach dotyczących złożonych zagadnień związanych z pedagogiką specjalną, precyzyjnie prezentować własne opinie i stanowiska, wrażliwości i sugestie, dokonywać oceny innych stanowisk.

- Potrafi współpracować z zespołem WWR, analizować, przy wsparciu opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania merytorycznego i metodyczno-dydaktycznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie tych praktyk.
- Potrafi połączyć określone treści własnej specjalizacji z wiedzą z innych obszarów, realizacją wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny w sposób odpowiedni i znaczący dla każdego dziecka i rodziny.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Podmiotowo traktuje osoby doświadczające problemów w środowisku rodzinnym.
- Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę dokształcania się i rozwoju osobistego.
- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
- Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z specjalistami, w celu poszerzania swojej wiedzy.
- Potrafi przyjąć odpowiedzialność za przygotowane i prowadzone zajęcia z dzieckiem i rodziną.
- Ma świadomość wartości podejmowania działań na rzecz zadań rodziny w zakresie kształtowania jej profilaktycznej i ochronnej funkcji wobec dziecka.
- Podejmuje działania promowania i optymalizowania włączenia w życie społeczne dziecka i rodziny.
- Jest gotów do wzmacniania udziału rodziny w procesie WWR oraz zwiększania jej potencjału na wszystkich etapach rozwoju dziecka.
- Jest gotów do okazywania szacunku i wzajemności w relacjach z rodzicami oraz w zespole transdyscyplinarnym.

Praktyka zawodowa: indywidualna praca środowiskowa z dzieckiem i rodziną (studium dziecka i rodziny)

Efekty uczenia się:

Wiedza – Absolwent:

- Zna i rozumie wpływ cech rozwoju dziecka, zasobów rodziny oraz warunków środowiska społecznego na podejmowane działania w ramach WWR.
- Zna i rozumie kluczową rolę rodziny dziecka i społeczności lokalnej w procesie uczenia się i rozwoju małych dzieci.
- Zna i przestrzega zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w podmiotach realizujących wczesne wspomaganie rozwoju oraz w pracy środowiskowej; będących w systemie systemu oświaty i poza nim.
- Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat procedury postępowania badawczego w zakresie monografii przypadku.
- Zna podstawowe metody opracowywania i prezentacji wyników badań (obserwacji bezpośredniej, skal szacunkowych, wywiadu, skal badawczych zgodnych z kryteriami diagnostycznymi).

Umiejętności – Absolwent:

- Potrafi powiązać opanowane treści teoretyczne i praktyczne z rutynowymi czynnościami życia codziennego w środowisku dziecka i rodziny na podstawie zdobytej wiedzy podczas hospitacji, praktyki, seminariów, interwizji i superwizji, z udziałem rodzin objętych WWR oraz specjalistów.
- Potrafi stosować odpowiednie sposoby kontaktu z dzieckiem, rodziną i jego środowiskiem.
- Potrafi docenić rolę pozytywnych relacji i interakcji oraz wsparcia jako podstawy działania.
- Potrafi zintegrować treści własnej specjalizacji z wiedzą w innych obszarach, realizacją wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny.
- Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych z wykorzystaniem interwizji i superwizji.
- Potrafi dokonać opisu przypadku (w postaci zanonimizowanej), który zawiera istotne informacje dotyczące niepełnoletniego dziecka, opis głównego problemu rodziny i pacjenta dot. funkcjonowania w różnych obszarach jego życia; omówienie przeprowadzonego przez siebie rozmowy z dzieckiem i/lub jego rodziną/nauczycielami; rozpoznanie kliniczne, ocenę funkcjonalną (przygotowane przez siebie lub otrzymaną od innych specjalistów); wnioski z zebranych informacji uwzględniające zasoby dziecka, jego rodziny i otoczenia; propozycje

pomocy wraz ze wskazaniem możliwych działań innych specjalistów; plan i opis udzielanego przez siebie wsparcia lub możliwych form wsparcia do otrzymania w danym systemie/środowisku; wnioski i ewaluacja/omówienie/ocena podjętych działań wykonywanych osobiście oraz przez rodziców i innych specjalistów, którzy byli zaangażowani we wsparcie dziecka i rodziny.

- Potrafi wydobywać i precyzować obszary kluczowe w rozwoju dziecka oraz projektować ich eksplorację poznawczą w trakcie postępowania diagnostycznego i terapeutycznego.
- Potrafi czynnie uczestniczyć w badaniach zespołowych w charakterze współtwórcy postępowania badawczego i realizatora powierzonych mu zadań szczegółowych.

Kompetencje społeczne – Absolwent:

- Ma przekonanie o sensie zdobywania wiedzy, wartości i potrzebie podejmowania działań wspomagających rozwój małego dziecka.
- Skutecznie współdziała w zespole WWR, z rodziną i środowiskiem dziecka w realizacji wsparcia terapeutycznego i środowiskowego w celu poszerzania swojej wiedzy.
- Promuje i optymalizuje włączenie w życie społeczne dziecka i rodziny.
- Wzmacnia udział rodziny w procesie WWR oraz zwiększa jej potencjał na wszystkich etapach rozwoju.
- Okazuje szacunek i wzajemność w relacjach z rodzicami oraz w zespole transdyscyplinarnym.

Treści programowe:

- Empatia i zrozumienie dziecka, włączenie w życie społeczne dziecka i rodziny, wzmacnianie udziału rodziny w procesie WWR oraz zwiększania jej potencjału na wszystkich etapach rozwoju, zasady pracy z rodziną w środowisku.
- Nabywanie wiedzy i umiejętności związanych z prowadzeniem procedury postępowania badawczego.
- Poznanie metod opracowywania i prezentacji wyników badań.
- Jakościowa i ilościowa perspektywa badawcza - możliwości zastosowania.
- Opracowanie studium przypadku: postępowanie diagnostyczne względem dziecka z zaburzeniami rozwojowymi oraz jego rodziny, planowanie pracy terapeutycznej, ewaluacja.
- Weryfikacja nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w praktycznym działaniu na rzecz dziecka i rodziny w procesie WWR.